

1. melléklet: A Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság fejlesztési tervének logikai kerete

Fejlesztési irányokat jelző STRATÉGIAI CÉLOK	A stratégiai célokat megalapozó KÖRÜLMÉNYEK	Releváns futó, vagy megvalósult FEJLESZTÉSEK EREDMÉNYEI	A stratégiai célok megvalósítását szolgáló FEJLESZTÉSI CÉLOK	A fejlesztési célok teljesülését biztosító INTÉZKEDÉSEK	Kapcsolódó stratégiai célok
<p>A különböző stratégiai vagy tervezési dokumentumokból, az aktuálisan jelentkező külső és belső körülményekből, illetve az észlelt szakmai kihívásokból levezethető fejlesztési irányok megfogalmazása</p>	<p>A fejlesztési szükségleteket keletkeztető, illetve a fejlesztési irányok meghatározása szempontjából releváns körülmények – pl. milyen természeti értékek megóvásában van feladata az igazgatóságnak? milyen veszélyeztető tényezők jelentkezése észlelhető?</p>	<p>A stratégiai cél szempontjából releváns fejlesztések összegző bemutatása. A projektek pontos hivatkozása, felsorolása nem szükséges; ezek helyett a megvalósított fejlesztés/fejlesztések jellegét (pl. élőhely-rekonstrukció), illetve az elért eredményeket kell röviden, lehetőleg számszerűsítve felsorolni</p>	<p>Az adott stratégiai cél megvalósulását szolgáló, a tervezési időszak végére a jelen ismeretek alapján, illetve a szükséges források rendelkezésre állását feltételezve reálisan elérhető, számszerűsíthető célok. Egy stratégiai célhoz több fejlesztési cél is kapcsolódhat. Minden fejlesztési célhoz kapcsolódik legalább egy elsődleges stratégiai cél (az adott sor első cellájában szereplő), de további stratégiai célok kapcsolódása is jelezhető a sor utolsó cellájában*</p>	<p>A fejlesztési cél elérését biztosító intézkedések megnevezése. Az intézkedés közvetlenül megfeleltethető egy-egy projektnek, vagy projekt-csoportnak, továbbá magában foglalja mindazon, egymáshoz térben és/vagy időben logikusan kapcsolódó tevékenységeket (a későbbi projektek támogatható tevékenységei), amelyek megvalósítása a fejlesztési cél eléréséhez szükséges.</p>	<p>*Id. a fejlesztési célok oszlopában szereplő magyarázatot</p>
<p>3.1.1. A jó vízellátottságú láprétek és kiszáradó kékperjés láprétek rendszeres kezelést nem igényelnek, de időszakosan szükség lehet beavatkozásra (pl. cserjék eltávolítása, mozaikos kaszálás).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • védett és Natura 2000 területek, • ezeknek az élőhelyeknek a kiterjedése lecsökkent, • fennmaradásukat befolyásolják a vízügyi beavatkozások, • fenntartásukhoz legalább időszaki legeltetést és/vagy kaszálást igényelnek • veszélyeztetett fajok élőhelyei • szukcessziós folyamatok (cserjésedés) • inváziós fajok megjelenése 	<ul style="list-style-type: none"> • Két KEHOP projekt keretében folyik többek között a fertői és hansági élőhelyek (így a vizes élőhelyek érdekében is) fejlesztése érdekében beavatkozás, valamint a kapcsolódó mezőgazdasági úthálózat fejlesztése is része a projekteknek • A korábbi projektekből kimaradt élőhelyek természetességi állapotának javítása (~100 ha) 	<p>A természetvédelmi területek biológiai sokféleségének megőrzése, az ezt szolgáló mezőgazdasági infrastruktúra és géppark korszerűsítése</p> <p>A természetvédelmi területek biológiai sokféleségének megőrzését szolgáló és génmegőrzési célú állattartás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>22. Gyepek természetességi állapotának javítása</p> <p>23. Mezőgazdasági úthálózat fejlesztése</p> <p>30. Úthálózat fejlesztése</p>	<p>3.1.2. 3.1.4.</p> <p>3.1.2. 3.1.4.</p> <p>3.1.2. 3.1.4.</p>
<p>3.1.2. A rendszeresen kiszáradó lápréteken és a mocsárrétek többségén rendszeres kaszálás szükséges az özönnövények megtelepedésének megakadályozására vagy visszaszorítására.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • védett és Natura 2000 területek, • ezeknek az élőhelyeknek a kiterjedése lecsökkent, • fennmaradásukat befolyásolják a vízügyi beavatkozások, • fenntartásukhoz legalább időszaki legeltetést és/vagy kaszálást igényelnek • veszélyeztetett fajok élőhelyei • szukcessziós folyamatok (cserjésedés) • inváziós fajok megjelenése 	<ul style="list-style-type: none"> • Két KEHOP projekt keretében folyik többek között a fertői és hansági élőhelyek (így a vizes élőhelyek érdekében is) fejlesztése érdekében beavatkozás, valamint a kapcsolódó mezőgazdasági úthálózat fejlesztése is része a projekteknek • A korábbi projektekből kimaradt élőhelyek természetességi állapotának javítása (~100 ha) 	<p>A természetvédelmi területek biológiai sokféleségének megőrzése, az ezt szolgáló mezőgazdasági infrastruktúra és géppark korszerűsítése</p> <p>A természetvédelmi területek biológiai sokféleségének megőrzését szolgáló és génmegőrzési célú állattartás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>31. Legelőkertek kialakítása</p> <p>28. Telelőkertek fejlesztése</p> <p>29. Téli takarmányozás infrastruktúráis fejlesztése</p>	<p>3.1.2. 3.1.4.</p> <p>3.1.1. 3.1.4.</p> <p>3.1.1. 3.1.4.</p>
<p>3.1.3. A Hanság rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>) szempontjából kiemelten fontos területein és közvetlen környékükön külön kezelési tevékenység került kidolgozásra.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • védett és Natura 2000 területek, • az élőhelyek kiterjedése lecsökkent, • fennmaradásukat befolyásolják a vízügyi beavatkozások és a beerdősülés, • fenntartásukhoz legalább időszaki legeltetést és/vagy kaszálást igényelnek • kiemelten veszélyeztetett faj élőhelyei • szukcessziós folyamatok (cserjésedés) • inváziós fajok megjelenése 	<ul style="list-style-type: none"> • Folyamatban lévő két KEHOP projektünk részben a legeltetési infrastruktúra (villanypásztor-rendszerek) felújítását is megcélozta • A korábbi projektekből kimaradt élőhelyek természetességi állapotának javítása (~50 ha) 	<p>A természetvédelmi területek biológiai sokféleségének megőrzése, az ezt szolgáló mezőgazdasági infrastruktúra és géppark korszerűsítése</p> <p>A természetvédelmi területek biológiai sokféleségének megőrzését szolgáló és génmegőrzési célú állattartás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>27. Meglévő villanypásztor rendszerek felújítása</p>	<p>3.1.1. 3.1.2. 3.1.4.</p>
<p>3.1.4. A jellegtelen, gyomos és/vagy özönnövényekkel erősen fertőzött gyepek intenzívebb kezelést igényelnek állapotuk javítása érdekében. Jellemzően a korábban szövetkezeti használatban lévő területek kerültek az igazgatóság vagyongazdálkodásába. A környező</p>	<ul style="list-style-type: none"> • védett és Natura 2000 területek, • ezeknek az élőhelyeknek a kiterjedése lecsökkent, • fennmaradásukat befolyásolják a vízügyi beavatkozások, • fenntartásukhoz legalább időszaki legeltetést és/vagy kaszálást igényelnek • veszélyeztetett fajok élőhelyei • szukcessziós folyamatok (cserjésedés) 	<ul style="list-style-type: none"> • Két KEHOP projekt keretében folyik többek között a fertői és hansági élőhelyek (így a gyepek érdekében is) érdekében beavatkozás • A korábbi projektekből kimaradt élőhelyek természetességi állapotának javítása (~100 ha) 	<p>A természetvédelmi területek biológiai sokféleségének megőrzése, az ezt szolgáló mezőgazdasági infrastruktúra és géppark korszerűsítése</p> <p>A természetvédelmi területek biológiai sokféleségének megőrzését szolgáló és génmegőrzési célú állattartás infrastruktúrájának fejlesztése</p>	<p>4. Várbalogi héricses TT beerdősített gyepeinek legelőerdővé, felnyíló erdővé, vagy gyeppé alakítása</p> <p>7. Pannonhalmi dombság területén még fellelhető, becserjésedő gyepterületekről cserjék és invazív fajok kiirtása, esetleges későbbi legeltetéssel történő fenntartása.</p> <p>11. Szigetközi mentett oldali gyepek helyreállítása</p>	<p>nem releváns</p> <p>nem releváns</p> <p>nem releváns</p>

1. melléklet: A Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság fejlesztési tervének logikai kerete

<p>felhagyott területekről az inváziós fajok egy része a kezelés elmaradásával nagyon gyorsan képes elterjedni a területen. A nehéz terepviszonyok az előregedőben lévő gépparkon is nyomot hagytak, melynek folyamatos karbantartása évről-évre több forrást köt le. Korszerűbb technológia és eszközök beszerzése szükséges.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>inváziós fajok megjelenése</i> 			<p>21. Gyeppek természetességi állapotának javítása</p>	<p>nem releváns</p>
				<p>22. Gyeppek természetességi állapotának javítása</p>	<p>nem releváns</p>
				<p>26. Legelőkertek kialakítása</p>	
<p>3.1.5. Az Igazgatóság által vagyonkezelt területek nagy részén az üzemtervi ciklus végére lezajlik a szövetkezetektől átvett, ültetvényyszerűen kezelt nemesnyár állományok szerkezetátalakítása. Ezt követően az erdészeti tájban honos, a termőhelynek megfelelő természetű állományok vertikális szerkezetének és korösszetételének javítása, valamint az időről-időre megjelenő inváziós fajok visszaszorítása szükséges.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>védett és Natura 2000 területek,</i> • <i>ezeknek az élőhelyeknek a kiterjedése lecsökkent,</i> • <i>védett fajok élőhelyei,</i> • <i>FTNY génmegőrzés,</i> • <i>inváziós fajok megjelenése</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Korábbi DANUBEPARKS CONNECTED transznacionális INTERREG projekt keretében megtörtént a még fellelhető FTNY egyedek genetikai vizsgálata, illetve felmérése.</i> • <i>DANUBEPARKS CONNECTED transznacionális INTERREG projekt keretében a dunai (szigetközi erdők természetességének felmérése folyik, illetve kis területen szerkezetátalakítási pilot projekt elem keretében fekete nyárra történő fajfaj-csere tervezett</i> • <i>A termőhelynek megfelelő, jó természetességi állapotú állományok, közösségi jelentőségű élőhelyek kialakítása (~400 ha)</i> 	<p><i>Az Igazgatóság, mint erdőgazdálkodó által kezelt erdőterületek természetességének javítása az inváziós fajok visszaszorításával, illetve szerkezetátalakítással.</i></p>	<p>10. Szigetközi mentett oldali rontott erdők átalakítása</p>	<p>nem releváns</p>
				<p>24. Erdők természetességi állapotának javítása, inváziós fajok visszaszorítása</p>	<p>3.1.6.</p>

1. melléklet: A Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság fejlesztési tervének logikai kerete

<p>3.1.6. A természetszerű állományok állomány hosszú távú fenntartásának a természetes újulatra kell támaszkodnia. A kis területekre koncentrált, mozaikos, nagyarányú természetes felújítások elengedhetetlen alapja a kíméletes közelítés és faanyagmozgatás, ezt jelenleg a térségben külső munkaerő hiány és a rendelkezésre álló technológia korszerűtlensége nehezíti. A visszamaradó állomány védelme érdekében alkalmazandó kíméletes közelítés alapja, a technológiai feltételek biztosítása, azaz olyan eszközpark beszerzése, minek segítségével az Igazgatóság saját munkavállalóival is szakszerűen elvégezheti a természetvédelmi kezelés részeként tervezett munkákat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • védett és Natura 2000 területek, • ezeknek az élőhelyeknek a kiterjedése lecsökkent, • védett fajok élőhelyei, • holtfa szerepe,, • természetességi állapot javítása, • génmegőrzés (helyi szaporítóanyag), • inváziós fajok megjelenése 	<ul style="list-style-type: none"> • DANUBEPARKS CONNECTED transznacionális INTERREG projekt keretében a dunai (szigetközi erdők természetességének felmérése folyik, illetve kis területen szerkezetátalakítási pilot projekt elem keretében fekete nyárra történő fajaj-csere tervezett • A termőhelynek megfelelő, jó természetességi állapotú, jó szerkezetű állományok, közösségi jelentőségű élőhelyek kialakítása (~200 ha) 	<p>Az Igazgatóság, mint erdőgazdálkodó által kezelt erdőterületek természetességének javítása az inváziós fajok visszaszorításával, illetve szerkezetátalakítással.</p>	<p>6. Pannonhalmi Tájvédelmi Körzet területén (Ravazdi örkerület) a FHNPI vagyonkezelésében álló erdőterületeken invazív fajok visszaszorítása (akác, bálványfa).</p>	<p>nem releváns</p>
<p>3.1.8. Vonalas létesítmények, különösen az utak és a 20kV-os vezetékek, természetkárosító hatásának mérséklése szükséges a FHNPI működési területén.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • a fertőparti közúton tömeges kétéltű és hullőpusztulás tapasztalható, • a középvezetű hálózatok oszlopain védett és fokozottan védett madarak szenvednek áramütést, 	<ul style="list-style-type: none"> • DANUBEPARKS CONNECTED transznacionális INTERREG projekt keretében a Szigetközben lesznek pilot akciók többek között a 20 kV-os vezetékek hatásainak mérséklésére 	<p>Kétéltűvédelmi terelő-átesz rendszer hossza növekedik. Madarakat veszélyeztető vezetéksorok hossza csökken.</p>	<p>12. Kétéltű és hullővonulás szempontjából veszélyes útszakaszok lehatárolása vonulási adatok alapján, majd pusztulás mérséklése terelőekkel</p>	<p>nem releváns</p>
<p>3.1.10. A megnövekedett feladatmennyiség ellátására szükségessé vált a természetvédelmi őrszolgálat fejlesztése a jogszabályokban előírt létszám és felszerelés biztosításával. Kiemelt feladat a távmunka feltételeinek megteremtése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ragadozómadár mérgezések felderítése, Natura 2000 gyepes illegális felszántása és a nem védett területeken fekvő régészeti lelőhelyek bolygatása terén és a folyamatos ügyeleti szolgálat biztosítása ügyében nem sikerült áttörést elérni, ezekhez a jelenlegi létszám nem elegendő. 	<ul style="list-style-type: none"> • KEHOP projekt keretében autókat és eszközöket szereztünk be korlátozottan az őrszolgálat részére 	<p>11 fős létszámfejlesztés - így örkerületenként 2-2 fő tud szolgálatot ellátni</p>	<p>1. További őrszolgálati irodák/központok kialakítása (5db), további laptopok (13 db), GPS-ek(13db) beszerzése, terepjáró gépkocsik további beszerzése ill. cseréje (7db) Zárt kormányállásos hajók beszerzése (5db)</p>	<p>nem releváns</p>
<p>3.1.11. Kiemelten fontos a saját dolgozók rendszeres képzése, képesség fejlesztése, hazai és nemzetközi tapasztalatcseréken, különösen a Fertő-Hanság Nemzeti Park országhatáron</p>		<ul style="list-style-type: none"> • korábban ÁROP projekt keretében voltak képzések 	<p>Munkatársak szakmai felkészültségének erősítése. Nemzetközi kapcsolatok mennyiségi és minőségi javulása.</p>	<p>20. Saját munkatársak szakmai továbbképzéseken való részvételének biztosítása, partnerek, külsős szakemberek részére szakmai képzések szervezése. Az oktatás és turisztika vonalán partnerek bevonása új programcsomagok kifejlesztésére.</p>	<p>nem releváns</p>

1. melléklet: A Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság fejlesztési tervének logikai kerete

átnyúló fekvése miatt.					
3.1.12. Veszélyeztetett fajok, élőhelyek, földtani értékek védelmi intézkedései kisléptékű beavatkozásokkal.	<ul style="list-style-type: none"> • védett földtani értékek állagának megőrzése • fészkeléshez sajátos terepviszonyokat igénylő fajok védelme 	<ul style="list-style-type: none"> • A Raptorspreylife projekt vezető partnereként veszélyeztetett ragadozó madarak táplálékbázisának a védelmét szervezzük 	Gyurgyalag fészkelőhelyek száma és kiterjedése nő. Biztosított földtani értékek száma nő.	8. PTK (Pannonhalmi dombság) Gyurgyalag élőhelyek kialakítása, régi partfalak rendbe tétele.	nem releváns
3.2.3. Stratégiai partnerek keresése a víz visszatartással érintett területeken gazdálkodók között, közös programok kidolgozása a korábbiól eltérő vízviszonyok adta lehetőségek hatékonyabb kihasználására (termesztett növények, alkalmas fajok és kultúrfajták, megfelelő erdő- és gyepegzálkodás, esetleg megújuló energia kérdéskör átgondolása).	<ul style="list-style-type: none"> • a Hanság területének lecsapolása • pusztuló tőzegtalajok • mocsári és lápi viszonyokat igénylő növényfajok és társulások létfeltételeinek biztosítása • mocsári és lápi növénytársulásokhoz kötődő állatfajok védelme • nyílt vízfelületek növelése 	Nincs előzményprojekt Igazgatóságunkon	Felszíni vízfelületek és vizes élőhelyek kiterjedése nő. Védett, fokozottan védett és Natura 2000 védelem alatt álló fajok állományai erősödnek.	14. Védett geológiai feltárások felújítása, barlangok bejáratának lezárása, forrásfoglalások kialakítása	nem releváns
3.2.6. A Fertő vízminőségét, ökológiai sokféleségét és az ezzel összeegyeztethető haszonvételek (ökoturizmus, nádgazdálkodás, halászat-horgászat) hosszú távú fenntarthatóságát biztosító beavatkozások megvalósítása.	<ul style="list-style-type: none"> • a Fertő elnádásodása • a tómeder feltöltődése • vízutánpótlás csökkenése • halállomány természetes szaporodóképességének biztosítása szükséges • fészkelő és átvonuló madárfajok állományainak táplálkozóhelye 	<ul style="list-style-type: none"> • Korábbi KEOP projekt keretében javítottunk a nádasok ökológiai állapotán 	Nádasok vízellátása javul, a nádas/nyílt víz arány stabilizálódik. Halállomány természetes szaporodási lehetőségei biztosítottakká válnak. Vízminőség javul.	3. Fertői főcsatornák fejlesztése és rekonstrukciója	nem releváns
3.3.1. Az igazgatóság kezelésében lévő objektumok, épületek, létesítmények üzemeltetési költségeinek csökkentése, az energiahatékonyság növelése. Kiemelkedő fontosságú a meglévő és a tervezett épületek hosszú távú, gazdasági szempontú fenntarthatóságának vizsgálata.	<ul style="list-style-type: none"> • igazgatási és oktatás-nevelési feladatok infrastruktúrájának elavulása • turisztikai infrastruktúra elavulása • energiahatékonyság javítása szükséges • turisztikai potenciál növelése szükséges 	<ul style="list-style-type: none"> • Fehértői Madárvárta fejlesztése , Esterházy Madárvárta fejlesztése- KEHOP projekt • Lipót Gombóc udvari infrastruktúra fejlesztése – Hu-Sk projekt 	<ul style="list-style-type: none"> - Kócsagvár, Csapody I. Természetiskola, Bemutató Majorság, Hanság Élővilága Kiállítás üzemeltetési költségeinek csökkentése, környezetkímélő technológiák alkalmazásának kiépítésével - elektromos áram és földgáz igény jelentős csökkentése - szálláshelyfejlesztés – Kócsagvár, Csapody I. Természetiskola, Gombócosi Tv-i Őrház, energiahatékonyságot növelő beruházások (pl. külső hőszigetelés, nyílászárócserék stb...) révén az energiafelhasználás csökkentése minden igazgatósági objektumban - az energiafelhasználáshoz kapcsolódó költségek csökkentése megújuló energiaforrásokra való áttérés révén minden igazgatósági objektumban - az igazgatósági gépjárművek, kerékpárok és más közlekedési eszközök amortizációjának késleltetése (pl. fedett tároló-színek kialakítása révén az igazgatósági objektumokban) - igazgatósági szálláshelyek kihasználtságának fokozása (pl. szálláshelyfejlesztés révén) 	5. Vízkormányzási tanulmány készítése a meglévő létesítmények felülvizsgálatával, ez alapján a műszaki létesítmények megtervezése majd kivitelezése a Fertő tájon	nem releváns
3.3.3. Kerékpáros turizmus fejlesztése az ökoturiztika keretei közé integrálása az ehhez igazodó infrastrukturális és informatikai feltételek megteremtése.	<ul style="list-style-type: none"> • igazgatási és oktatás-nevelési feladatok infrastruktúrájának elavulása • turisztikai infrastruktúra elavulása • turisztikai potenciál növelése szükséges 	<ul style="list-style-type: none"> • Korábbi NYDOP projektek keretében a fertői kerékpáros infrastruktúra fejlesztése megvalósult. A jelenleg futó egyik KEHOP projektünkben megújuló hansági mezőgazdasági utak egy része bevonható a hansági kerékpáros ökoturizmusba 	<ul style="list-style-type: none"> - kerékpáros pihenők kialakítása - e-bike töltőhelyek kialakítása napelemes termelővel - kerékpáros útvonalak fejlesztése - applikációk kifejlesztése kerékpáros turisták számára a védett természeti területek vonatkozásában - a Fertő-Hanság Nemzeti Parkba irányuló kerékpáros turizmus kiszélesítése a Hanság irányába - a fertői területek ökoturisztikai tehermentesítése 	16. Az igazgatóság oktatóközpontjának (Csapody István Természetiskola) és diáktábori helyszíneinek (Lipót-Gombóc, Fehértői-Madárvárta) és környezetének infrastrukturális fejlesztése, bemutatói eszközpark és szálláshelyfejlesztés, gépjármű állomány, kerékpár és kenu állomány fejlesztése és tárolásuk, szállításuk megoldása	3.3.6.
				17. A hansági kerékpáros útvonalhálózat fejlesztése infrastrukturális beruházások, kiszolgáló létesítmények kialakítása	nem releváns

1. melléklet: A Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság fejlesztési tervének logikai kerete

<p>3.3.5. Környezeti nevelés, természet oktatás iránti igény és lehetőségek szisztematikus felmérése, feladatok szétosztása, decentralizálása a helyi közösségek bevonásával, saját energiák koncentrációja a lehető legnagyobb hatékonyság elérésére (cél: környezeti nevelők, oktatók oktatása, továbbképzése).</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Az Ausztria –Magyarország határon átnyúló együttműködés keretében továbbképzés és tanulmányutak pedagógusok számára, új együttműködések oktatási intézményekkel. • Új kilátótornyok a Fertőnél és a Hanságban. • • 1 tanösvény felújítása KEHOP projekt keretében (Hanság) • PaNaNet+ AT-HU INTERREG projekt egyik kiemelt része az környezeti neveléshez köthető hálózatépítés is 	<ul style="list-style-type: none"> - min. 3 további tanösvény felújítása - 5 meglévő gyaloghíd felújítása Fertő-táj, Répce-ártér - 1 új gyaloghíd megépítése (Hanság) - 1 új tanösvény kialakítása (Kócsagvár) - akadálymentes kilátók kialakítása - új parkolóhelyek kialakítása, meglévő parkoló felújítása (Kócsagvár) - min. 3 természetfotós leshely kialakítása - az igazgatósági környezeti nevelési tevékenység hatékonyságának növelése az FHNPI működési területén - az igazgatósági környezeti nevelési tevékenység kiszélesítése 	<p>9. Ravasz- Sokorópátka közti tanösvény teljes felújítása. Táblák, esőbeálló, szeméthyűjtők újjáépítése.</p>	<p>nem releváns</p>
<p>3.3.6. Ökoturisztikai tevékenység racionalizálása: erőfeszítések koncentrációja a lehető legnagyobb (ökológiai) hozadék biztosítása mellett a rentábilis üzemeltetésre. Csak a legnagyobb hatékonyságú és/vagy önfenntartásra képes programok folytatása saját kivitelezésben, minden további igény tovább küldése helyi vállalkozók felé. Minőségi szolgáltatás biztosítása versenyképes áron, a meglévő kapacitások kihasználására, egyúttal alkalmas, minősített, képzéseken rendszeresen részt vevő, külső szolgáltatói hálózat kialakítása, munkahely teremtés, pályázati támogatás, érdeklődés fölkelés (toborzás) útján.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • igazgatási és oktatás-nevelési feladatok infrastruktúrájának elavulása • turisztikai infrastruktúra elavulása • turisztikai potenciál növelése szükséges 	<ul style="list-style-type: none"> • Az Ausztria –Magyarország határon átnyúló együttműködés keretében továbbképzés pedagógusok és túravezetők számára, új interaktív kiállítás kialakítása, bemutatói eszközök beszerzése, túravezetők képzése. • A határon átnyúló Szlovák-Magyar Együttműködés keretében infrastruktúra és bemutatói, oktatási eszközpark fejlesztése (kenutároló, kenuk, kenu szállító tréler, távcsövek, spektívek), közös programok iskolás korosztály számára Sziogetköz-Csallóköz vonatkozásában, Lipót – Gombócós. • PaNaNet+ AT-HU INTERREG projekt egyik kiemelt része az ökoturisztikai termékfejlesztés és hálózatépítés 	<ul style="list-style-type: none"> - min. 4 természetvédelmi kiállítás továbbfejlesztése, megújítása - min. 4 mobil interaktív kiállítás - 4 bemutatóhely udvari eszközeinek beszerzése, új bemutatói eszközök létrehozása - új programelemek és rendezvények kialakítása - min. 2 helyi külső szolgáltató bevonása a szigetköz természeti értékeinek bemutatása projektekbe - az Igazgatóság védett és Natura 2000-es területein zajló ökoturizmus fejlesztése a természetvédelmi érdekek sérülése nélkül 	<p>15. Az Igazgatóság területén lévő tanösvények felújítása, továbbfejlesztése; kilátótornyok, gyaloghidak felújítása, akadálymentesítése; pihenők/esőbeállók és parkolóhelyek korszerűsítése, illetve szükség esetén kialakítása, megközelítés segítése, természetfotós leshelyek kialakítása.</p>	<p>nem releváns</p>
				<p>18. A bemutatóhelyek meglévő kiállításainak továbbfejlesztése, új interaktív kiállítási elemek integrálása a meglévő bemutatói infrastruktúrába. Udvari eszközök beszerzése, udvarrendezés, parkosítási munkák elvégzése.</p>	<p>nem releváns</p>
				<p>19. A szigetközi természetvédelmi munka és természeti értékek bemutatása</p>	<p>nem releváns</p>